

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest oct. 19.

Még orvoságul sincs ma egy mákszemnyi ujság.

Lajtai táborunk Parendorf körül van, és nyugszik a szabad ég alatt.

A lelkesedés folyvást leirhatlan magas fokon áll. Az több mint lelkesedés, valóságos fanatizmus.

Beteg aránylag kevés, a kórházban harmincz embernél több nem kerül be egy nap alatt, s ezek legnagyobb részint városi népség, mert a falusi, az a jóféle csikós bojtár és kanász faj hizik és pirosodik, mint a mézárós, mikor megházasodik.

Műlbék generál, és Anakern őrnagy tudtokon kívül pensióba jutottak.

A királyi biztosok tán gyanítottak valamit. Ki az ördög gondolta volna ezt még a mult télen, hogy egy táblabíró a generalisokat s majorokat csak egy pensioniroztassa.

Teleki Ádám folyvást ott van a táborban és komorkodik, sötétkedik. Barátjai és ismerősei féltik, hogy bújában tán meglövi magát?..... nem, hanem az italnak adhatja magát.

Az élelmezés igen jól megyen. Különösen dicsérve említik, hogy nagyon jóízű kenyeret kapnak embereink.

A sereg naponként erősödik.

A népfelkelés úgy van organisálva, hogy egy intésre Pesttől Pozsonyig minden ember fegyvert fog.

Az eszme, hogy a szabadság ügyének sikerült a népet megnyerni, többet ér mindennél a világon. Ellenségeink ezzel erejüknek legnagyobb

támaszát veszték el, mi pedig ez által mindent megnyertünk.

Belgiumból ismét egy pár ezerből álló fegyver szállítmány érkezett Bécsbe, melly most az aulaba van letéve, s kormányunk rendelkezése azonnal kifognak adatni.

Fegyvertárunkban, mint a hangya úgy sűrű forog a temérdek munkás. Európában e gyárnak nem lesz párja. Még a tűzi fát is gőzerőre készített gép fűrészezi.

Bécsben Böhm hatalmasan egrecziroztatja a fegyverzett népet, hanem Auersperg sem alszik.

Ennyiből áll illő rövidséggel az, mi hadi dolgainkról mára mondani valónk volt.

Kunsz. Miklós oct. 12.

Kedves szerkesztő ur!

Föltévén, hogy ön semmi igazságtalanságnak nem lehet barátja: reményem, hogy lapjában rólam közlötöket ki fogja igazítani.

Hogy unalmas ne legyek, a már ismeretes Zichi installatióval, — csak a személyemre vonatkozót kérem figyelembe vétetni.

Ön lapjában én ugyanis már kétszer úgy mutattatá be, mint egy cigány. Első ízben, mint a ki Zichit latouriroztam. Másod ízben pedig, mint majd a csufosan haza áruló nádornak leendő felmagasztaló polgártársa.

Már megkérem alázatosan, ez ellen (de nem az akasztás ellen ám) protestálok. Czigány nem vagyok, ha egy kicsit mulatte formám van is.

Bár mennyire örültem egy részt, midőn csekély szolgálatom (??) felhasználása által hasznot tehettem Lóréban ő ex administratorsága körül hazámnak; más részt megvallom, igen elszomorodtam, midőn egynehány phisiognomiában járatlank által cigánynak kereszteltetvén, ön előtt is úgy mutattam be, s ugyan csak ön által is úgy hirdettetem a világ előtt.

Szerkesztő ur! még egyszer megkérem nevem s nemzetiségem figyelembe vételére. Czigánynak ne kereszteljen. S hatán még „a z a h o z” értő egyéniségem igénybe vétele által, a most gombaként termő haza árulóknak tehetségem szükségeltetnék: ne úgy ajánljon, mint cigányt, se nem mint oly haragos barna kunt, ki a Zichi féle bérbe adott lelkű mánásoknak mindig kész felmagasztalója leszek.

Isten áldja meg önt kedves szerkesztő ur!
Tisztelje nevemben Teleki Ádám generalist.

polgártársa,
Vég Ferencz. *)

*) Kérelnek e nyilatkozatot mind azon lapok szerkesztői bevenni, kik Zichi felakasztóját, mint cigányt mutatták be személyemben.

V. F.

Pest. oct. 19.

Történt, a mint e napokban megjövendőtük.

A tánc már elkezdődött, s az erdélyi sógorságok hatalmasan működnek az akasztófától megmenteni a szegény rokonokat. Pompás kis történet adta magát elő.

Magyarország ebből tisztán megösméri e derek fratereket.

Volt, hol nem volt egy erdélyi mánás (?!), kinek kedve telt néhány ordo, titulus, még forintocskákért, azon érdemteljes hivatal felvállalni, mellyet székely atyánkfial ispiónnak neveznek.

Eljött martius s ő excellentiája avancirozott, s aztán ő tartott ispiónokat.

De eljött october is, s ekkor a magyar kormány jónak látta megparancsolni, hogy ezt az uri embert a hol találják akasszák fel, de mivel egy fiacskája is van, ki atyja nyomdokain haladgál megparancsolta, hogy ezt is csipjék el. A pár nobile fratrum nevei: Wesselényi Farkas és Franczi. A vén Farkas még nem tudjuk hova lett, de Franczi urfi megszökött!

Szerencsétlenül választá utját.

N.Varadon nyakon csipték.

Rútul megijedt, érezte magában, hogy méltó az akasztófára. Zichy Ödön jutott eszébe, s ő elborzadt, mert Zichy Ödön hozzá képest valóságos angyal volt.

Már érezte a kötelet nyaka körül, midőn megjelent Zichi Ödön szelleme egy erdélyi liberális mánás képébe s megmenté őt.

A tisztelt ur nyilván protestalt Franczi urfi elfogatása ellen, megjegyezvén, hogy törvényes úton kell haladni.

Már pedig Franczi urfinak a főispántól utilevele van, s így nem szabad őt letartóztatni.

A hatalmas argumentumokra nem tudom, ki volt az az okos ember, szabadon bocsátották.

Ez tény.

Már tessék ítélni. Itt van a sógorság, itt van a törvényes út.

És ebből ismét az következik, hogy erdélyi mánás kezére erdélyi dolgot ne bizzaanak.

Abban a székely gyűlésben sincs fiduciaánk.

Két mánás áll élire.

Nagyon félünk, hogy szegény székelyek hiába szaggatják csizmáikat, hiába készülnek harcra, nagy kortyokat nyelven a nagy pohárból, az egésznek aligha lesz eredménye.

Erdélyi mánás csak azért áll a dolgok élére hogy kiköszörülje azoknak életét.

Bethlen Miklós.

Gróf Teleki Sándornak.

Fájdalmas és lealázó tudása annak, hogy valamint a lelépött, úgy a jelenlegi kormány is az egyeült Magyarházaiban lakó három milliányi román nép ügyeit illetőleg — jóllehet a különben igen tisztelt kormány férfiak, talán az egy Pálfi János kivételével, azon népnek csak némi ismeretével sem bírnak — az országgyűlésen jelen levő román ajku népképvi-elők tanácsát kitudni nem igen találja érdemesnek, sőt szándokuk tisztasága iránt sincs minden gyanakodás nélkül, ennek tudá- a mondom, mind az én, mind a többiek kedélyére, azon leverő hatással van; miszerint elhatározók magunkban, megkímélni az országnak iszonyatosan bonyolult ügyeivel, eléggé elfoglalt férfiakat, minden alkalmatlankodástól, mellyel nem kért, s nem kívánt tanácsadásunk járhatna.

S minthogy gyéribben tartatni szokott országgyűlési üléseinkben — mellyek az elnök referációján Kossuthnak általánosan elfogadtatni szokott indítványain kívül alig állanak néha egy pár szóváltásból, minthogy a többség mindent a honvédelmi bizottmányhoz szeret relegalni — nagyobb-szerű ügyek sllig jönnek bonczkés alá, a román népet illető ügyekkel előállani, a netalán támadható ingerültség tekintetéből, nem tartjuk cél-szerűnek, s így szerényen visszavonultunk.

En részemről éppen azon eszmével foglalkozám, hogy az erdélyi, s partiumbeli román mozgalmak indokai, állása s iránya felett mondjak el néhány áttekintő szót a Marczibusan, vagy Kossuth lapjában, midőn ezen lapok 181-ik számában olvastam a román képviselőkhez intézet nyilt leveledet. A tények, miket abban elősorolsz, nem leptek meg váratlanul.

Ismerem már azokat nyilvános lapokból, s egy pár hitelt érdemlő magán levélből.

S kétség kívül e miatt nem gyakorlának reám olli idegrázó hatást, millyet első izben magamon tapasztaltam, midőn véreimet, népemet ugyan lángolni szerető, de azért tisztán hazafiúilag és érző keblemet összeveszorolni érzém, s agyamat — a népem s másrésztől a hon vésterhes jövője feletti aggodalom, gondolatnak felhője szállta meg.

Levelednek reám nézve kettős hatása volt.

Őszinte sajnálkozás sorsodon, és

Ajkaimon egy keserű mosoly.

Őszintén sajnálkoztam azon: hogy a fölizgatótt s alávalóan elcsábított nép kltört szenvedélyes bosszuját legelőbb is éreztetni akará veled, legőszintébb jóakarójával!

Veled az erdélyi magosb rangu volt aristocratia kevés számu becsületesbjei, egyik legbecsületesbikével!

A nemzetiségi színezetű vihar félemletes haragját kiontani akará ellened, ki a román nép s nemzetiség legőszintébb testvérének tannsítottad magad eddigelé!

Ez lelkemnek fáj, és fáj.

Azonban nem ismerem a most kifejlett helybeli viszonyokat, nem a gyúanyag közvelen szítót, nem az okokat, mikkél a népet ellened fölingerlek, s így ítéletemet fölfüggesztém, de any-

nyit kinyilatkoztatok, miszerint ismerve a nép természetét, erősen hiszem; hogy azon nép, melly a düh első perceiben talán széttépni is kész leendett, kiábrándulandván, megváltójaként fog üdvözölni. S ez szolgáljon vigasztalásul.

Ajkaimra a keserű mosolyt ama szemrehányásod csalá, mellyet nekünk téveszesz, hogy nem megvünk le a népet fő világos tani, mellynek szerinted is (!) nem az a baja, mit mi az ütésekben előhozák.

E vádat s illetőleg fölhívást a Közlöny, Kossuth hírlap, Posti Hírlap s így majd nem minden lapban olvastuk.

S pedig éppen e vád e legigasztalanabb.

Hiszen közlünk bár mellyik örömet menne, ha küldenék.

De mint magán tag nem mehet, mert a ház egyik határozata tiltja a helyszinéről eltávozást.

A kormány pedig nem látja vagy szükségesnek, vagy észszerűnek közlünk választani Liztosokat.

Egy példával szolgálók.

October 6-ka előtt szándoka volt az ideiglenes kormánynak közlünk mintegy négyet lekülden Erdélybe.

October 6. után a kormány élén álló ur által egyik biztosul kijelölt képviselőnek tudomására juttatott: hogy a közbe jött esemény következtében a biztosok kiküldése elmarad.

Mi okozhatá ezt?

Bizonyosan az: miképp a kormány a tudva levő nagy fontosságú esemény folytán, a dispositioja alá eső erőt annyira megirmosodottnak hívé, miszerint bizonyosnak tartotta, hogy az erdélyi román mozgalmat egyetlen csapással teendi semmivé.

Szánandó rövid látók!

Hiszen a reactionalis elem hatalma s ereje nem annyira a szegény s könnyen félrevezethető tanulatlan tömegben rejlik, hanem miként az erdélyi főaristocratia egyik nemes csemetéje e lapok tegnapi számában igen okosan mondotta, magában az aristocratiaiban van a legveszedelmesebb inclinatio a reactióra. Nem híszitek?

Olvassátok az erdélyi lapok újabb számaint, nevezetesen az Ellenőr egyik frisebb számában a nagy Enyedről írt, s a megye bizottmányi ülést tárgyzó cikket.

Mi volna tehát a teendő? Véleményem szerint B. Vay Miklós helyébe Pálfi Albert volna teljes hatalmu kormány biztosnak kinevezendő.*) Kinek

* Bocsásson meg a képviselő ur, de ránk vonatkozó szavait curiosumként közöljük.

Jó tanács csak telhetik ilyen kávéházi politicus-tól mint mi vagyunk, de azon helyre olyan ember kell, kit a táblalibrák auctoritasnak szoktak nevezni.

Egyébiránt olyan eszközökkel, mellyel a mostani kormány biztos bir, s még inkább a mellyekkel kizárólag birni akar, csak olli férfi működhetik, mint Vaj Miklós,

Olyan forma embereknek mint mi, más eszközöket kellene kezökbe adni, és ismét másokat kellene ön magoktól kezökbe venni.

hatásköréhez tartoznék a volt jobbágyok s volt földes urak között fönforgott és fönforgó minden nemű panaszoknak a leggyorsabb elintézése, s valósággal foganatba vétele, s így a jelenlegi mozgalom fölköltése alapjúl szolgáló számtalan embertelen zsarolások, s visszaélések megszüntetése.

A nép ha látja, hogy az igazság haladék nélkül szo gáltatik ki, könnyen lecsillapíthatnák.

A vastag nyaku, s urbériségeiket elvesztett reactionarius szellemű urak pedig mukkanni sem mernének.

Ismétlem, hogy én teljes hatalmu kormány biztosnak Pálfi Albertet kívánám a legkiterjedtebb hatalommal.

Komolyan szólunk, s hizelegni senki fiának sem szoktunk.

Indokainkat előadni hosszas volna.

Legyen elég csak annyit megjegyezni, hogy Pálfi Albert ez előtt három hónappal e lapokban a románokról írott cikkével az abban kifejezett részrehajlatlan igazság szeretetével a román értelmesebkek általános elismerését s tisztelőté vitta ki.

Ő a román nép között nevelkedett, ismeri e nép szokásait, természetét, nyelvét is érti. Pedig csak azon orvos képes a kórt gyógyítani, ki betegé alkatát, természetét, sajátságait tökéletesen ismeri.

S hogy ajánlásom indokolása valahogy akaratomon kívül Panagryiconna ne váljék, a kormány tagjait, a mondott cikk elolvasására utasítva, csak annyit jegyzek meg, hogy ha az abban ajánlott módszer az első magyar független felelős magas ministerium részéről foganatba vétett volna, nem állnának az erdélyi dolgok olli kutyául.

Isten veled és őszinte barátod,

Vlad Alajos,
népképviselő.

A lapok közlötték már Batthyáni Lajos ministerelnök levelét, és raktak rá írtózatosan sok dicséretet.

Előttünk a levél világos corpus delicti arra, hogy minden bajunk egyedül a Batthyáni Lajos föle olygarcha factio uralkodásából ered.

Igaz hogy a levélíró gróf egy nagy ügyes-

Azon eszközök, ha megkaphatók, azzal minden igazság szerető ember elboldogulhatna, ha pedig ezen eszközök nem léteznének, s elő sem teremthetők, akkor úgy sincs mást mit tenni, mint Vaj Miklós uram csak coquetirozgasson tovább is a Magyarok istenével, majd tán csak potyog le az égből valami segítség; melly rendelkezése alá kerülhet, vagy pedig a meglevő erők, mellyhez lehetne ha akarna folyamodnia, úgy magoktól is megindulhatnak működni.

Szerk.

séggel bír, mely őt a törvényes uton bizonyosan felmentené, hanem a ki benéz a dolgok mélyébe, furcsákat szagolhat meg ottan.

Batthyáni Lajos a világ legájtatosb kárpével erővel ignorálja azt, hogy a mi ellenségünk egy alávaló reactionarius lázadás, egy olyan zsoldos lelkű csorda, mellynek fogalma sincs arról, mi a becsület, jog, igazság, méltányosság.

Minden ember tudta azt, hogy Jellachich alkudni nem lehetett. Mert ezen emberek célja a magyar alkotmányt, a független kormányt semmivé tenni, a mint ez később a király híres Manifestumából kitetszett. Pedig a manifestum, melly magában is bár mennyire agyonzuzta a nemzet minden jogait, még is nem volt több, mint megkezdése azon politikának, melly alatt a magyar nyelv, nemzetiség és szabadság kiirtatott volna.

A reactio elhatározta e tervet, bár mennyi vérbe teljék, végrehajtani.

Ezt mindenki belátta. Csak Batthyáni nem akarta belátni. A pákozdi csata előtt mi azt hittük, hogy Batthyáni azért ment ki lóhalálában a táborba, hogy Lamberg grófot megelőzze, és seregeink megütközzenek.

És Batthyáni a táborba Lambergot ment keresni!

És ott nem kapva, kérészetét Jellachich seregében is.

Ki ne nevéssen magában, látva ezen örökösödést. Batthyáni azon dolgozott, hogy Jellachich hódoljon a Lambergot kinevező királyi rendeletnek, ezzel természetesen oda kellett érteni, hogy hódoljunk mi is.

Köszönjük alássan a gróf nagy becsű politikáját.

Tehát Batthyáni azt akarja a közönséggel elhitetni, hogy ő neki nem volt annyi belátása, hogy mit akar a camarilla Lamberggel!

Lamberggel! kit a képviselők háza a haza ellenségének decláralt! Ettől várta Batthyáni a haza megszabadítását... Gyönyörű!

Igen megszabadította volna, de az alkotmány rettenetes árán.

Megszabadította volna úgy, ha az alatt nem többet értünk, mint, hogy némelly nagy urak tovább is grófok, aristocraták, nagy birtokosok és salon emberek maradhassanak.

De nem szabadította volna meg abban az értelemben, mint azt egy szabad nemzetnek venni kell.

Lamberggel a camarilla csel útján akarta elérni azt, mit három nappal később csak Jellachich ágyúival eszközölhetett volna.

Most pedig azzal sem. Hála legyen az égnek!

A levél így hangzik:

Tisztelt barátom!

Hat egész hónapom át küzdöttem a kormány gondjával, s midőn a körülmények kényszerűségénél fogva visszalépek, teendő mindent, mit a hon tőlem, mint hű köspolgártól igényelhet, az

első, mit izlelnem kell, keserűség. Mert mi lehet keserűbb a tiszta keblű hazafira nézve, mint midőn az ugyis annyi cselszövénnyel körülhálózott s ocsmány árulással veszélyeztetett hazában rejtélyességgel vádoltatik? Ha valaki eddig követett politikámat egyenesen háhozhatja, ezen nem ütközöm meg; de arról nem gyanúsíthat, arról nem szabad senkinek gyanúsítani engem, mintha titkos működésekre, hazám függetlenségét veszélyeztetőkre használtam volna befolyásomat, mert ezt egész multam, nyilvános tettei fellépésem óta a mai napig, melly nyitott könyv gyanánt fekszik a nemzet előtt, tökéletesen megczáfolja.

Sokan leginkább azon akadnak fen, mit csináltam s mért voltam annyi ideig Bécsben? Hogy e tekintetben is megnyugtassam a kételkedőket, száraz röviden tényeket fogok elősorolni; szólnak azok.

Őn, tisztelt barátom, tudja, miként a honvédelmi bizottmány s több nálam összejött képviselők megegyezésével mentem a táborba, ott Lamberggel találkozandó, s őt a mennyire tőlem függ, a törvényes tételeni maradásra kényszerítendő. Ott azonban nem találtam, s azt hittem, tán Jellachich táborába lesz, s azért Móra fővezér megegyezésével Bubna őrnagyot oda küldöttem, olly utasítással: miszerint még azon éjjel Lamberg vezért nevemben egy találkozóra kérje meg, ha pedig még nem volna ott, itlétemről említést se tegyen. Bubna őrnagy Lambergot természetesen ott nem lelvén, azon reményben, miszerint Lamberg ezalatt megérkezendik, eszközölte ki minden előleges tudomásom és befolyásom nélkül a fegyverszünetet. Ezt csak azért említem meg, mert e fegyverszünet létrehozását is, mintegy gyanúsítólag, némellyek nekem tulajdoníták. Ekkor hozták a táborba küldött képviselők a háznak azon végzését, melly nem csak ellenemi bizalmatlanságon alapult, hanem hitem szerint hadiseregünkre nézve is veszélyes leondott. Ezt kijelentettem az odaérkezett képviselőknek, azon tanácscsal: miszerint ezen tárgyat minden beleavatkozásom nélkül terjesztenék a tisztikar elé, mi megtörténvén, veszélyességéről ők is meggyőződtek, s azért a végzés kihirdetésétől is elállottak, miután az összes tisztikar megígérte és kinyilatkoztatta: hogy ők, ha Jellachich a manifestumnak nem hódol s őket megtámadandja, fegyvereiket addig le nem tessik, míg seregei közül csak egy is e haza földét tapodja. Innen Pestre indulván, utközben egy futár által Lamberg kimultáról tudósítottam, s egyszeresmind ő felségének hozzám intézett három rendbeli kézírata kezemhez szolgáltatott. Fölszólitattam, t. i. hogy Lambergnek, mint meghatalmazott királyi biztosnak s Majláth Györgynek mint helytartónak kinevezését, és az országgyűlés elhalasztását tárgyzó okleveleket ellenjegyezzem. Rögtön visszasiettem a táborba, hogy miután Lamberg már az élők között nem volt, magam szólván Jellachichcsal, s a kir. kézirat által igazolván Lamberg kinevezését — mert Jellachich ezt a manifestummal együtt csak koholmánynak állítja — őt arra bírom, hogy seregével együtt ez országból kitakarodjék, nem sikerült. Ekkor indultam Bécsbe, s pedig két okból; először, hogy a kapott kir. kéziratok törvénytelenységét kifejtssem; másodsor, hogy Lam-

berg szomorú halálára nézve a dolgot kiegyenlítsem, nehogy önkény és roszakarat ezen esetet egy státuscsepás merényletőre fölhasználja. És sejtén már ekkor, miszerint ügyünk legközelebbi fordulata Bécsben fog eldőlni, azért is mentem oda, hogy törekvésein általa fenyegető veszélyt ott háritsam el, honnan az hazánkra nézve leginkább származott. Szóltam Wessenberggél, mint a kihez mindig utasítottak, s mondám neki, miszerint h. lytartót a törvény nem ismer, országgyűlést pedig elhalasztani vagy berekeszteni a törvények értelme szerint addig nem lehet, míg a budget tárgyalva és befejezve nincsen, s ezért az e tárgyban kiadott oklevelet ellenjegyezni nem fogom. Lamberg ügyében pedig mondám, hogy a mint e szomo u. eseményt illetőleg a törvényes nyomozás szükséges, úgy azt politikailag egy coup d'état végbevételére kizsákmányolni annál kevésbé lehet, miután ezt a képviselőház is általánosan rosztalta. Arra is figyelmeztettem őt, miszerint e szomorú esetnek közvetett okai ők is, mert ez a törvényes formák mellőzésének gyászos következménye, s nehogy effélére ujalag okot szolgáltatassanak, küldjék hozzám báró Vai miniszterelnök kinevezését, mit ellenjegyezni kötelességemnek ismerem. Ezen értekezésnek eredményeként a következő napon megkaptam ő felségének azon kéziratát, mellyben hivatalomról lemondásom elfogadtatik, s egyszeresmind megküldetett báró Vai miniszterelnökké neveztetése egy más irattal megtoldva, mellyben fölkerettem, hogy b. Récei Ádámnak kinevezését hg. Eszterházi helyébe ellenjegyezzem, mit természetesen nem tettem, miután a lelépő miniszterelnök törvényesen csak utódát ellenjegyezheti, ennek levén hatalmában ministertársait megválasztani s megerősítés végett fölterjeszteni.

Erről Wessenbergot egy irat által tudósítottam; egyszeresmind figyelmeztettem báró Réceit, hogy ne hagyja magát eszközül felhasználni egy készülődő statuscsepásra, mit ő nekem egyelőre meg is ígért. Nem sokára azonban tudomásomra jött ama híres manifestum, melly ellenjegyezve van b. Réceitől, s a melly Magyarország függetlenségét semmivé tenné; fölkerestem tehát őt, s miután találkoztunk, tenük előtt szemére vettem ingatlanságát és törvénytelen lépését, a manifestumról pedig kinyilatkoztattam, miszerint az olly megvetése minden törvénytörésnek s önkényes hadizenet a magyarok ellen, melly után Magyarországnak nem marad más hátra, — mint önvédelméről gondoskodni.

És ezzel többé dolgom nem levén, tüstént oda hagytam Bécsbe s Sopronyon keresztül jószágomra mentem, hol felszerelvén magamat s fegyvereimből ellátva tiszteim s volt jobbágyaim közül is többeket, csatasikra indulék, hogy mint hű fia szeretett hazámnak nem csak tanácscsal, hanem életemmel és véremmel is őszinte szolgálatomat bebizonyítsam. Azonban a gondviselésnek másképtetszett rólam rendelkezni, s egy szerencsétlen esés következtében jelenleg ágyhoz szagezve tétlenül vesztegetnem kell, de hiszem, miként rövid idő alatt ismét gyülekszik roncsolt karomba annyi erő, hogy a hazát duló ellenséggel szembe szállhassak, s a győzelem dicsőségében, vagy ha lenni

kell, a gyászos, de nagyszerű temetkezésben részt vehessenek.

Ezekben van Pestről eltávozott óta napjaim rövid vázlata. A mi pedig a számtalan pletykákat illeti: sokkal többre becsülöm magamat, semhogy azok mindegyikére válaszolgassak, melyek ugyanis már oly szemtelenekké fajultak, miszerint még az augsburgi Allgemeine szerkesztőjét is mardosta a lelkiismeret, és kénytelennek érezte magát egy csillag alatt oct. 7. 281. számában védelmemre szállani. Azt sem hittem, hogy ilyen védelmezőre szoruljak!.. Egyébiránt csak záradékkal jegyzem meg, hogy én soha semmit minisztériumaim beleegyezése nélkül nem tettem, olyanokról pedig hallani sem akartam, mik által az 1848-iki törvények megcsönkítették volna; ezt nemcsak soha nem változott jellemem, hanem mind nyilatkozataim, mind nyilvános és hivatalos előadásaim eléggé bizonyítják. — Gróf Battyány K. H.

Pest oct. 19. 1848.

Je pris gout a la republique
Depuis que j'ai vu tant de rois
Berangér.

Azt beszélük, Habsburg Ferdinand lelépett vagy leléptetett trónjáról, helyt adandó felsőcsaládja egyik dicső surculusának. —

Ha e hír, melly némi valószínűséggel bír, igaz; igen könnyen meg lehet magyarázni okát.

Ferdinand már annyira elhírhedt, hogy nevének olvasása hazánkban rendszeren új árulás előhirdetője volt.

Neve már ugyanazonos lön a hitszegéssel, rablással, gyújtogatással, s több efféle zöldségcsisággal.

Bérmegjénésaink már úgy készültek használni, mint ezelőtt néhány évvel a pesti senátor nevé; s mint használtatni fog ez után az oestreichische general nevezet, rauberhauptmann helyett.

Szóval Ferdinand már jobban lejárt a régi kétgarasosnál, melly boldog (?) emlékeztető atya korában hat krajczárért rezet, huszonnégyért pedig népszerűtetet foglalt magában.

Hit le kilencvenkilenc száztólival kevesebb volt bankóinál, tekintélye nem ért fel egy igazságügyministeri viczeprotocollista positurájával.

Még csak Austriában sem éljeneztek már, midőn fővárosából, vidéki tisztelőinek becses személyéveli megörvendeztetésére, egy kis kirándulásra „menetett;” kaján rokonai pedig utjában mindenhol elszedették a nemzetőröktől a

fegyvereket, csak hogy salvákat ne löhessenek a constitutioneller kaisernek. — ...

Más részt az a felsőcsalád, vagy camarilla, túlbizakodásában, vagy helyesebben ostobaságában, annyira eltalálta vetni a sulykot, hogy még a kedves Haus- und hofkourir, — kinek pedig e tekintetbeni ügyessége közméltánylatra talál — pan Jellachich maga sem birta utólróni.

Illyen körülmények közt, midőn észrevehék, mikép legjobb uton vannak, hogy sem tekintélyök, sem hatalmuk ne legyen, elhatározták, hogy változtatni fognak a dolgon, mi magyarul azt jelentti: hogy köpenyt fordítani.

Összeültek egy Familienrathba, mellyben azonban a kegyencz sógorok és sógornők is bírnak szitz und stimmével, és miután minden machiavellismusok mellett is kényszerítve látták magukat jelenleg újra engedni a canaille kívánatának, elhítték Ferdinanggal, hogy ő ha aláírja is lemondását, ezután is császár lesz, csak hogy a népek nem fogják tudni, egy más individuummal pedig elhítték, hogy ő lesz a császár, ha bér ő maga nem is fog rólla sokat tudni; a bécsi népek pénzzel, szép szóval, Folksfestekkel, és egy pár népszerű ministerrel bedugják a száját; Magyarországnak pedig egyszerűen kinyilatkoztatták, hogy a sok öldöklés, rablás, gyújtogatás, árulás, mi ez évben történt, egyedül egy tévedésnek tulajdonítható. — Az udvari kalenderiom készítő collegium t. i. úgy mint Virkner, Pazziazzi, Jósika et Compagnie 1848 helyett tévedésből 1242 irt a kalendariumba, mikorra t. i. a tatárjárás esik.

Véres könnyeket fognak hullatni a legyilkoltakért, egy pár másodrendű gazembert fel is akasztatnak, a kárvallottak számára 10000 pftot fognak kegyesen utalványozni a családi pénztárból, a népeknek adott szabad intézményeket örökre, — az az mig Radeczkit haza kergetik — megerősítik, a népfelség ellen történeteket visszavonják, a népharcban elesettekért a kaiserin mutter imádkozni fog, szóval minden áron kibékülnek hű alattvalóikkal, kik most pokolba kergethetnék az egész bagagét; de kiket ők viszont siberiába küldenének, ha lehetne.

A terv becsületökre válik. Csak hogy másnak is van esze, ha nem is oly pokoli, mint cibini asszonyoknak és asszonyának.

Vége a tréfának, drága fel- és fensőcsalád uraim! kissé kellelén túl ki találták önök mutatni foguk feketéjét.

Ha mindjárt Jellachichot, Windischgreczet, és a félcamarillát szemek előtt felzichyödönözétek, akkor sem hinnénk már többet.

Annyiszor és annyira megégette már a kása a szánkat, hogy hijába tálaljátok elibünk, bár mennyire megczukrozzátok.

Tudjuk, hogy szebbnél szebb proclamációkat fogtok hozzánk bocsátani, s kiket ma reszketve ezer kinok közt küldenétek az égbe, azokat mosolylyal, és kegyteljesen fogjátok czimekkel és kincsekkel akarni halmozni.

Rebbelles helyett percarai hungari leszünk, s kik tüzzel vassal pusztítani parancsolátok bennünket, ezer cselszövénnyel újra dögvészes öleléstekbe karoljátok dicső szabad hazánkat.

De Istenemre mondom, nem fog sikerülni.

Férfiainkra, kikben szilárdul bizunk, nem hat sem czim, sem kincs. Czimök: szabad magyar; kincsek; a nép bizalma. Jutalmokat, öntudatukban és méltánylatunkban találják.

Ép és egészséges eszű népünk pedig, undorral fordul el tőletek, kik megmérgeztétek undok tetőteekkel őstiszta kebelét.

Czifra szavaltok elfognak hangzani, mint sírhang a felbőszült tenger vad orkánya alatt.

És a nép nem felejt el a közmondást, mellyet ti három század óta folytonosan igazoltatok:

Az alma nem esik messze fájától.

Nyiri Józsa.

H I R D E T É S E K.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik october 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. oz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az ellindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggel 7 óra

„ „ „ „ személyvonat délut. 1 óra.

Szolnokból Pestre.

„ „ „ „ Személyvonat reggel 7 óra

15 perczkor.

„ „ „ „ Személyvonat délután 1 óra

15 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 óra 30 percz.

„ „ „ „ délután 3 óra

Váczról Pest felé reggel 9 óra

„ „ „ „ délután 5 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.